No. 113. DINGSDAG 20 SEPTEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengesteld de deelneming in het vierde onderdeel ten bedrage van f 260000 00 van de geldleening ten laste der provincie, waartoe zij gemagtigd zijn bij besluiten der Provinciale Staten van 18 Julij 1856 no 2 en 7 Julij 1859 no. 9 en dat het gedrukte berigt, bevattende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden: kosteloos verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen en bij de verschillende gemeentebesturen in de provincie.

Assen den 24 Augustus 1859.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK Voorzitter.
W. H HOFSTEDE, Griffier.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

20 Sept.

Deputatien zijn in Italie aan de orde van den dag.

Zoo ontving Koning *Victor Emanuel* dezer dagen eene commissie, vertegenwoordigende de bevolking van Modena en Parma die hem dank kwam zeggen voor betoonde belangstelling en hem den wensch te kennen gaf, om onder zijn scepter te leven.

Alzoo hetzelfde thema, dat Toscane te Turijn behandelde. en 's Konings antwoord was als dat, 't welk hij aan de Toscaners gaf.

Het luidde hoofdzakelijk aldus:

„De deputatien zullen begrijpen, op welke wijze ik voor de vervulling van den wensch der vergaderingen, welke u hebben afgevaardigd, werkzaam moet zijn Onder inroeping van het regt, hetwelk ik door de verklaringen der bevolking heb verkregen, zal ik hare wenschen ondersteunen bij de groote mogendheden en vooral bij den Keizer der Franschen, welke aan de spits van Frankrijks onverwinnelijke legerscharen, voor Italie's onafhankelijkheid heeft gestreden. Aan andere volken is door Europa het regt toegekend om hunne eigene belangen veilig te stellen, door zich regeringen te geven, welke in staat waren om hunne vrijheid en onafhankelijkheid te verdedigen. Jegens de Italiaansche gewesten zal Europa niet minder billijk noch minder edelmoedig zijn. De op nieuw door de vertegenwoordigende vergaderingen uitgesproken wenschen en het groote aantal vrijwilligers, die toegesneld zijn om met Sardinie's soldaten en onder Sardinie's vlag te strijden, hebben bewezen dat standvastigheid bij de bevolking van Modena en Parma eene beproefde deugd is Ik zal u dus niet aansporen om te volharden; maar ik wensch u en uw land geluk met de ordelievendheid en de gematigdheid, waarvan gij een zoo schitterend voorbeeld hebt gegeven, ten einde aan Europa te bewijzen dat de Italianen in staat zijn om zich zelven te regeren, en waardig zijn burgers van eenen vrijen staat te worden.„

Gij ziet het, waarde lezers! het is weer: „ik wil wel, maar kan nog niet Heb geduld en wacht de vervulling uwer wenschen van den tijd.„

Als de leden der deputatie, die uit Parma zijn afgevaardigd, te huis zullen zijn gekomen, gaan zij dadelijk weer op reis naar Parijs, ten einde ook Keizer *Napoleon* een eerbiedig dankadres aan te bieden. Dat mag na 's Keizers woord in den *Moniteur* wel heeten; „gloeijende kolenhoopen op het hoofd van den magtigen Monarch.„ Onverstandig is het niet, en *Napoleon* zal op die wijze zeer verlegen raken met de verdreven Vorsten.

Het Weener regeringsblad is echter zeer tevreden met den *raad* door den *Moniteur* gegeven, dat namelijk Midden-Italie zijne Vorsten maar weder op de vacante troonen plaats late nemen, en zegt, dat op die wijze de zaken weder in volmaakte orde zullen geraken.

Dat is eene gemoedelijke predikatie, waarmede men kinderen in slaap zou kunnen wiegen, maar geen mannen, die te Magenta en Solferino den bloedigen strijd hielpen strijden.

Een der Weener correspondenten van zeker Duitsch blad denkt er echter anders over en schrijft alzoo:

„Frankrijk wil geen enkel man leenen tot herstel der verdreven dynastien.

„Oostenrijk zou zijne magt daartoe wel willen leenen, maar de overige Mogendheden dat welligt niet toestaan.

„Oostenrijk kan aan Venetie onthouden waarop het hoop had, door het vredes tractaat van Villafranca, maar wat baat dat? Niemand zal het zwaard trekken, om Venetie bij te staan.

„Oostenrijk heeft dus slechts te wachten tot dat Engeland en Frankrijk met elkanderen in vijandschap geraken, want in troebel water is gewoonlijk goed visschen.

Met groote belangstelling ziet men te Turyn de deputatie te gemoet, die Koning *Victor Emanuel* de souvereiniteit over de Kerkelijke Legatien moet aanbieden. Die landstreek toch behoort aan den Paus en is dus niet souvereinloos.

Wat zal de Sardinische monarch aan die deputatie antwoorden als deze hem het bewind over de Romagna aanbiedt? „Ik wil wel, maar kan nog niet?„

Sommigen voorspellen, dat de Koning de deputatie zelfs niet zal ontvangen, maar anderen verzekeren het tegendeel, er bijvoegende, dat het aanbod voorwaardelijk zal worden aangenomen, doch in hoogst voorzigtige bewoordingen. De taal zal dus worden gebruikt, om de gedachten te verbergen, maar een goed „verstaander„ heeft genoeg aan een half woord.

Als de Parma'sche deputatie Parijs een weinig later vaarwel had gezegd, zou zij die van Modena hebben ontmoet. Deze is binnen hare landpalen teruggekeerd met de blijde boodschap, dat geen buitenlandsch krijgsvolk den Hertog weder op den ledigen troon zal brengen.

Alzoo — Frankrijk breekt geen lans voor de Hertogen en wil ook niet, dat anderen zich die Prinsen krachtdadig aantrekken, maar hij wil ook geene aansluiting aan Sardinie. Midde-Italie zal dus, als het Vorsten tot Souvereinen wil hebben, en dit schijnt het, candidaten moeten zoeken, waartoe het geen lantaarn behoeft te gebruiken Een kroon is zwaar, maar er zijn altijd liefhebbers om die te dragen. Het geld verzoet den last en de eer is zoet.

De Paus, die het plan scheen te hebben, om zijne verstrooide schapen met geweld weder in den stal te brengen met behulp van Zwitsers, Ieren enz. enz., is, naar men verzekert, van plan veranderd en houdt zijne troepen bij huis. Zouden de Franschen zich reisvaardig maken, om de zoogenaamde eeuwige stad te verlaten en *Pius IX* dan zijne huurlingen in de nabijheid moeten hebben, ten einde veilig te zijn tegen den onwil zijner eigene kinderen?

Het berigt komt van een halfofficiëel Oostenrijksch blad dat goed kan zijn ingelicht.

Ook staat *Garibaldi* gelaarsd en gespoord, en met dezen avonturier is niet te spotten. Hij is *zeer spoedig* waar men hem niet verwacht en hij houdt niet van talmen, maar van met kracht, ja van ruw toe te tasten. Zijne soldaten hebben zich reeds lang verveeld en zouden dus gaarne eens militairement kennis maken met de voetknechten van den Paus. Welligt dat deze weinig goeds ziet in zoodanige handconversatie.

Napels blijft op den ouden weg. De Koning die eerst niet wist of hij regts of links zou gaan en hinkte, is nu tot het besluit gekomen, om te doen zooals zijne moeder 't liefst heeft, en deze, die haar biechtvader tot raadsman heeft, zegt: „doe als uw vader en houd u aan Rome, dat is aan *Antonelli c s.*, vast„

Generaal *Filangièri*, de hoop der liberale partij, maar onmagtig of onwillig, om iets goeds te verrigten, vroeg zijn ontslag en het volk zal dus zelf zijne eigene zaak moeten beredderen. Dat het daarmede nog lang zal dralen wordt niet geloofd.

En wat zal het eindresultaat van de Italiaansche worsteling zijn? mag men wel eens vragen na zooveel aanspraken en toespraken, wenschen en beloften.

Wie zal er een voldoend antwoord op geven?

„Italie is meester van zijn lot!„ zou de Keizer hebben gezegd en geheel de beschaafde wereld zegt daarop van ganscher harte *ja* en *amen*, maar toch zijn er, die voorspellen, met hoogen ernst voorspellen, dat de Groothertog van Toscane, de Hertog van Modena en de Hertogin van Parma binnen het jaar weder zullen gezien worden, zittende op hunne troonen en bekleed met eer en heerlijkheid.

En waaraan zouden zij dat hebben te danken?

Aan Frankrijk — aan Keizer *Napoleon!*

Gij lacht ongeloovig en gij schudt het hoofd, lezers?

Wij berispen u daarover niet, maar verzoeken u toch nota te nemen van die vreemde profetie.

In Engeland verzamelt men geld, wapens, enz. enz voor de Italianen, en dat wordt door den *Times* afgekeurd Hij wil zelfs, dat de Italianen die hulp afwijzen. Eene natie van tien *millioen* menschen moet hare eigene vrijheid veroveren, zegt de *Times*.

't Klinkt fraai, maar geld is er zoo noodig, althans Parma tracht reeds 5 millioen francs te leenen 't Best zou zijn dat de Regering van Parma nu maar eens klopte aan het kantoor van den *Times*.

Welligt — niemand te huis

Onder de politieke pretjes van den dag behoort ook dat Koning *Leopold* den scepter over Midden-Italie zou vragen voor zijn oudsten zoon, gehuwd, zoo men weet, met eene Oostenrijksche Prinses en een zeer ijverig Catholiek. Zijn tweede zoon, de Graaf van Vlaanderen, die zin heeft — zegt men — aan de hand van Koningin *Victoria's* tweede dochter, zou dan Koning van Belgie worden — met der tijd. Die Graaf huldigt liberale principes. Of Koningin *Victoria* intusschen de hand harer dochter zou geven aan een Catholiek, is eene andere vraag, terwijl ook de ultramontaansche partij in Belgie wel een grooten mond — en die heeft zij! — zou opzetten tegen eene Protestantsche Koningin.

De *Univers* hierover sprekende, zegt, „dat de waarheid soms zeer onwaarschijnlijk kan schijnen„

De Engelsch-Fransche alliantie heeft gelegenheid om hare kracht te toonen en wel in China Daar heeft zij eene schitterende nederlaag te wreken en alles doet voorzien, dat zulks zal gebeuren. Welligt is de ontzettende kastijding, door het Chinesche volk aan de beide magtige Europesche Mogendheden toegediend, de voorbode van den val van den „zoon der zon„, en opent zij China voor Europa in den uitgebreidsten zin des woords. Groote gebeurtenissen zijn er alzoo in het Hemelsche rijk op til en hoogstwaarschijnlijk zullen zij bekroond worden door groote gevolgen

Men zegt, dat de Chinezen Russisch geschut hadden en dat men ook Russische officieren zag; maar men zegt zoo veel. Waren er Russen in Chinesche dienst overgegaan, dan zouden zij welligt niet in Russische uniform op de wallen verschijnen. 't Zijn Engelschen, die Russen meenden te zien, maar de Engelschen, men weet het, zien zeer gaarne Russen, waar deze niet behoorden te zijn

De Duitsche Bond, zou zeer magtig *kunnen* zijn, maar *is* het niet, omdat er te veel noodig is om de machine in beweging te brengen Van onderscheidene kanten rijzen er stemmen op, ten einde hierin eene gewenschte verandering te brengen, doch tot nu toe met weinig gevolg.

Boven het Bondsgebouw echter mag wel staan: „*veel hoofden, veel zinnen*„ en het ergste is nog, dat er twee Potentaten onder de leden van den Bond zijn, beide magtig en tevens zeer naijverig op hunne magt — beiden altijd hakende naar de eerste viool op den Bondsdag.

De meeste Duitschers beginnen te begrijpen, dat, zal er kracht uitgaan van den Bondsdag, Pruissen het uitvoerend bewind moet voeren. Indien Oostenrijk zich daaraan niet wil onderwerpen, dan moet Oostenrijk maar uit den Duitschen staatsboedel gaan, en dat zal het niet willen, „Ik meester of niemand meester„ is de leus van Oostenrijk, doch het zou zich wel bedenken, als al de Duitsche Potentaten een Bond wilden blijven uitmaken zonder het Huis van Habsburg.

De nieuwe Koning van Marocco zit reeds op den troon, maar als blijk, dat hij wel eene kroon draagt met een magteloozen scepter, strekt de schending van het Algerijnsche grondgebied, door 7000 Maroccanen — tegen zijn wil, althans zonder zijne voorkennis De Franschen hebben echter, ook zonder kennisgeving aan Zijne Maroccaansche Majesteit, dadelijk met die krijgslustigen afgerekend en deze eene duchtige les gegeven. Of zij nu nog lust hebben aan eene tweede, zal de tijd leeren. De nieuwe Koning mag, als hij goed en pleizierig zit en lust heeft in 't Koninkje spelen, wel oppassen. 't Zou hem anders kunnen gaan als de Dey van Algiers.

De Sultan van Turkije is toch een ongeluksvogel. Onlangs ging hij uit spelevaren en ziet, een Jonische stoomboot stiet tot tweemaal toe zoo onbeleefd tegen het Groot-Heerlijk scheepje, dat de beheerscher van het rijk der halve maan het water aan de lippen kreeg.

De justitie, die deze herhaalde botsing verdacht voorkwam, doet ijverig onderzoek.

Kreta is in onrust en de Christen-bevolking geheel onder de wapens. De Turksche Gouverneur is ten einde raad, en als die uit Constantinopel moet komen, ziet het er bedroefd uit.

Wij deelen nog de volgende Telegrafische berigten mede:

Hamburg, 16 Sept. De *Boersen-Halle* bevat heden brieven uit Shanghaï, van den 12 Julij. Volgens dezen liep in die stad het gerucht, dat de Engelsche gezant *Bruce* van den Taoutai was te weten gekomen, die dan ook belast was hem er kennis van te geven, dat het gebeurde bij de forten van Tahon tegen de Britsche scheepsmagt door een misverstand was ontstaan. De Taoutai zou er zelfs bijgevoegd hebben, dat de keizer er zijn innig leedwezen over heeft te kennen gegeven, dat de mandarijn, die zich aan dat misbruik van magt heeft schuldig gemaakt, terstond onthoofd is geworden, en dat Z. M. gelukkig zou zijn den heer *Bruce* te Peking te ontvangen, om aldaar de zaken op eene vriendschappelijke wijze te kunnen afdoen

Londen, 17 Sept. Lord Palmerston is gisteren avond hier aangekomen.

Parijs, 17 Sept. In sommige kringen gelooft men, dat de verwikkelingen en moeijelijkheden, ter zake van de aangelegenheden van Italie ontstaan, gemakkelijker zullen worden geregeld dan men algemeen gelooft, wat betreft de middelen om de wenschen der Italianen overeen te brengen met het verlangen van Oostenrijk, dat zijn de geheimen der onderhandelingen tusschen beide keizers gevoerd.

Men wil weten, dat eerlang een half officieel blad een artikel zal bevatten, waarin de vriendschappelijkste gevoelens jegens Engeland zullen worden aan den dag gelegd.

18 Sept. De *Moniteur* zegt heden. Onderscheidene dagbladen hebben er van gesproken dat een dekreet zou worden afgekondigd, dat de wet op de drukpers zou wijzigen. Dat berigt is geheel onjuist. In Frankrijk is de drukpers vrij, om alle handelingen van de regering te bespreken, en alzoo de openbare meening voor te lichten.

Zekere bladen echter, die zich de organen maken van partijen, welke de regering vijandig zijn, verlangen eene

grootere vrijheid, welke echter geen ander doel zou hebben, dan de aanvallen tegen de grondwettige instellingen, en tegen de maatschappelijke orde gemakkelijker te maken.

De regering des Keizers zal niet van haar stelsel afwijken, hetwelk een genoegzaam vrij veld overlaat aan den geest van openbare en ontledende diskussie, maar den vernietigenden invloed verhindert van dwaling, logen en laster.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 17 Sept. 0 80 El; † AP. 7.75. Gev. 5 d.

Bij 's Konings besluit is, met ingang van 1 November 1859, benoemd tot direkteur der Nederl. Handelmaatschappij de heer A. *van Bosse*, wethouder van en assuradeur te Amsterdam.

— In het vervolg zal er op ieder oorlogschip door het gouvernement worden verstrekt een draaiorgel of twee akkordeons, verscheidene boekwerken, alsmede dominéspellen en kienspellen, ten einde de matrozen hunne ledige uren zoo aangenaam en nuttig mogelijk te doen doorbrengen.

— De kommissie, in der tijd door den minister van binnenlandsche zaken, den heer *Simons*, ingesteld om een onderzoek te doen naar de vermoedelijke gevolgen der doorgraving van de landengte van Suez, voor den handel en de reederijen van Nederland, heeft zich van hare taak gekweten. Haar uitvoerig verslag heeft thans het licht gezien; het vormt, met de daarbij behoorende bijlagen, een boekdeel van niet minder dan 256 bladzijden. Daarin worden niet enkel die gevolgen geschetst maar ook de wegen en middelen aangewezen, om bij de veranderde omstandigheden ons aandeel in handel en scheepvaart te behouden en zoo mogelijk te vergrooten, en aangegeven hetgeen door de regering kan gedaan worden om de pogingen der nijverheid in den lande in dezen te bevorderen en te ondersteunen.

— Er is weder eene nieuwe koncessie tot spoorwegenaanleg aangevraagd, volgens het regerings-ontwerp. Maar 1o. geheel uit eigen middelen, 2o. niet met 4½ maar met 2 pct. guarantie; 3o. over 40 jaar reeds eigendom over te dragen aan den Staat; 4o. de aanleg zelf in veel korter tijd dan bepaald bij de reeds verleende koncessien. Dit projekt, geheel uitgewerkt, is heden den minister van binnenl. zaken aangeboden. De aanvrager is jhr. *Fr. Leyssius*.

— Behalve dat HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* den 26 dezer maand naar Luxemburg zullen vertrekken, na alvorens een bezoek te Soestdijk te hebben gebragt, berigt men, dat de prins *van Oranje*, in de volgende week naar Stuttgardt gaande, ook Luxemburg zal bezoeken, en er den 5 Oct de opening van den spoorweg zal bijwonen.

— De kommissie voor de Statistiek hield den 13 Sept. weder eene zitting. Er waren o. a. ingekomen beschouwingen van de statistiek van 't lager onderwijs door den heer *Hemkes*, die aanleiding gaven die zaak in handen eener kommissie te stellen. De heer *v. Voorthuysen* wees op de noodzakelijkheid van 't verkrijgen van betere opgaven aangaande de fabrieknijverheid, en de heer *Willer* op die van de prijzen der levensmiddelen en der werkloonen in verschillende tijdperken. In zake de volkstelling werd o. a. besloten aan de regering een adres te zenden, dat de kosten dier volkstelling voor 't grootste deel mogen gedragen worden door den staat, wijl 't eene zaak is in 't algemeen belang, en de gemeenten reeds zooveel te dragen hebben.

— De werving te Harderwijk is tegenwoordig in vollen gang. Elken avond komen er transporten aan van 20 tot 30 man, meest Zwitsers.

's Gravenhage, 19 Sept. Heden is de nieuwe zitting van de Staten-Generaal geopend door Zijne Majesteit den koning met eene troonrede, waarin het volgende is gezegd:

Mijne Heeren

Bij het weder openen Uwer gewone vergadering mag ik U de verzekering geven van mijne goede verstandhouding met de buitenlandsche Mogendheden. Ik ontvang van alle Regeringen betuigingen van vriendschap.

In de onderscheidene takken van het algemeen bestuur in het bestuur van gewesten en gemeenten heerscht orde, gepaard aan de handhaving van de burgerlijke en godsdienstige vrijheden der ingezetenen.

De middelen, door de wet mij verleend tot versterking onzer weerbaarheid, worden nuttig aangewend. Uwe gezindheid, om daartoe mede te werken, de vaderlandsliefde van mijn volk, onlangs weder gebleken in de bereidwillige opkomst der dienstpligtigen, en de uitmuntende geest, dien de zee- en landmagt bestendig doen blijken geven mij het vaste vertrouwen, onder alle omstandigheden de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks te zullen kunnen bewaren.

Op het gebied van kunsten en wetenschappen behoudt Nederland eervol zijne plaats

De landbouw, voorgelicht door wetenschap en ervaring, gaat voort nuttige verbeteringen in te voeren. Deze bron der nationale welvaart vloeit dit jaar niet zoo mild, als het vorige had doen hopen. Voor het gemis echter van een buitengewonen oogst heeft overvloed van veevoeder eenige vergoeding geschonken.

In weerwil van den nadeeligen invloed, dien iedere oorlog uitoefent, was de handel niet minder levendig en mogten ook andere takken van nijverheid zich in ruim vertier verheugen. Scheepsbouw en reederijen hebben nog te kampen met de bezwaren, die hunnen bloei en hunne uitbreiding ook in het vorige jaar tegenhielden.

De opbrengst van 's lands gewone middelen is voldoende De toestand der schatkist zal gelegenheid schenken, om met kracht de hand te slaan aan de uitvoering van groote werken van algemeen nut. *Betrekkelijk den aanleg van spoorwegen zullen onverwijld op nieuw voorstellen worden gedaan.* Voor den aanleg van een korteren waterweg van de hoofdstad naar de Noordzee zal mede Uwe toestemming tot het beschikken over 's Rijks geldmiddelen gevraagd worden.

Door deze kostbare ondernemingen zullen zoo aanmerkelijke lasten op de toekomst gebragt worden, dat het raadzaam zal zijn, aan de vroegere voornemens tot wijziging van het bestaande belastingstelsel, voor zooverre daarin eene vermindering der gewone inkomsten van den Staat zou voortvloeijen, geen gevolg te geven, dan nadat de omvang bekend zal zijn der uitgaven, die voor groote werken zullen worden gedaan.

Intusschen gedoogt de ruimte der in de schatkist beschikbare middelen, met schulddelging voort te gaan, op nieuw zal U daartoe een wetsontwerp worden voorgelegd.

Wanneer ik den hoogst bevredigden toestand van 's Lands geldmiddelen dankbaar erken, en overweeg, dat die grootendeels de vrucht is der voordeelen, door de Oostindische bezittingen van het Rijk opgeleverd, dan besef ik niet minder mijne roeping om den bloei en de verdere ontwikkeling dier bezittingen te bevorderen. De offers, tot dat einde en tot handhaving van het gezag aldaar vereischt, worden met geen karige hand gebragt.

Mogt dat gezag bedreigd worden, dan reken ik niet alleen op mijne zee- en landmagt, die bij Djambi en Reteh haren moed en haar beleid zoo schitterend hebben aan den dag gelegd, maar ook op de vaderlandsliefde van het in Indie gevestigde deel van het Nederlandsche volk. De moordtooneelen van Bandjermassing zullen niet ongestraft blijven en de onderwerping van Boni zal met kracht worden voortgezet.

In de West-Indische Kolonien heerscht rust en orde. Het onderzoek van het wetsvoorstel tot afschaffing der slavernij aldaar heeft in uwe vorige zitting tot geene afdoening mogen leiden. Eerlang zal een gewijzigd ontwerp aan uwe beraadslagingen worden onderworpen.

Uwe werkzaamheden, Mijne Heeren! zullen weder menigvuldig zijn. Nieuwe wetsontwerpen zullen aan uw onderzoek worden voorgesteld, en de gelegenheid zal u gegeven worden de behandeling te hervatten van andere, wier afdoening de tijd in uwe vorige zitting niet heeft toegelaten.

Moge de taak, die U wacht, door U voleindigd worden onder den zegen van den Almagtige, bij het behoud van rust en vrede, tot heil van het Vaderland.

Ik verklaar de gewone Vergadering van de Staten-Generaal te zijn geopend.

's Hertogenbosch. 16 Sept. Gisteren avond ten 11 ure is alhier in den ouderdom van 78 jaren overleden de heer mr. *J. L. A. Luyben*, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, grootkruis der orde van de Eiken kroon, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noord-Braband.

Nieuwediep, 16 Sept. Naar wij vernemen, is gisteren weder een der kanonnen van hetzelfde fabriekaat als onlangs een op de kanonneerboot hier ter reede zulk een treurige ramp heeft veroorzaakt, bij de exercitie op het strand van Texel gesprongen; men had nu evenwel gepaste voorzorgen genomen dat niemand gekwetst kon worden. Dit tweede voorval zal de werkzaamheden der kommissie, door den minister van marine bijeengeroepen om de oorzaak van het springen van het stuk op de *Propatria* te onderzoeken, zeer gemakkelijk maken.

Houveen 15 Sept. De longziekte onder het rundvee neemt hier weder aanmerkelijk toe, ook het getal sterftegevallen vermeerdert.

Zilhem, 15 Sept. Ter waarschuwing deelen wij het volgende zeldzaam geval mede:

Zeker landbouwer had de gewoonte, zoo als zulks op vele bouwhoeven hier en elders geschiedt om de varkens bij hoornvee in de boomgaard om het huis los te laten loopen. Van tijd tot tijd had de boerin wel eens bemerkt, dat zij van sommige koeijen weinig of geene melk kreeg Aan uitmelken door vreemden, zoo digt bij het huis, was bijna niet te denken, weshalve men besloot hierop eens naauwkeurig acht te geven, en nu bleek het weldra dat de varkens aan de uijers der koeijen zogen. De koeijen schenen daarmede wel gediend te zijn, dewijl zij gingen liggen om dit te doen verrigten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Als eene kleine bijdrage tot de geschiedenis van den veldtogt in Italie maakt de *Avenir* nog melding van de wonderlijke wijze, op welke de graven de *la Rochefoucauld* en *Arthur Talon* aan een schijnbaar onvermijdelijken dood ontsnapt zijn. Eerstgenoemde was namelijk van zoo nabij met een vijandelijk ruiter in aanraking geweest, dat deze hem den loop van het pistool bij het afvuren letterlijk tegen het voorhoofd had gedrukt. En toch was de kogel, ten gevolge van een dier onverklaarbare uitwerkselen, welke men soms bij de behandeling der vuurwapenen opmerkt, slechts door zijne policiemuts gegaan. Wat graaf *Talon* betreft, deze was er op eene nog meer zonderlinge wijze afgekomen. Aan het hoofd zijner compagnie een vijandelijk carré binnengedrongen, werd hij daar begroet met eene lading kogels, waarvan hem geen enkele trof, olschoon zijn paard oogenblikkelijk onder hem nederstortte. Bij het opstaan wordt hem de policiemuts door een sabel in tweeën gekloofd, terwijl een tweede houw hem zeker de hersens zou hebben verbrijzeld, indien niet op hetzelfde oogenblik, door het hevig gedrang, de hand van zijn aanvaller zoodanig was afgeweerd, dat hem slechts het plat van den sabel even langs het hoofd ging. Tegelijkertijd evenwel zet hem een dragonder den loop zener karabijn op de wang, doch . . . . het schot weigert! Een oogenblik later krijgt de graaf zulk een hevigen bajonnetsteek in de ribben, dat zijn aanrander niet anders dacht, of hij had hem letterlijk doorstoken. Tot zijne niet geringe verbazing ziet hij hem evenwel opstaan, alsof er niets gebeurd was en werkelijk was de graaf ook ongedeerd gebleven. Dit laatste heeft zich naderhand aldus opgelost. Tijdens den veldtogt in de Krim beklaagde zich de graaf in het bijzijn van een paar manschappen, dat hij het glas van zijn horologie had gebroken en nu nergens gelegenheid zag, om dit te laten repareren. Een zijner onderhoorigen, horologiemaker van beroep, vertelde daarop dat hij toevallig een paar kleine werktuigen uit zijn atelier bij zich had, en zich in staat achtte, om daarop een twee francsstuk zoodanig te bewerken, dat het als een glas op het horologie zou sluiten. De graaf nam hiermede genoegen en een paar uren later was de reparatie gelukkig volbragt. De graaf liet bij zijne terugkomst in Frankrijk, als eene aardigheid, het horologie zoo blijven en droeg het ook nog zoo in den slag bij Solferino, waarbij het, in het bovengenoemd geval, een middel tot zijn behoud was. De bajonnet namelijk, hoe juist gemikt en krachtig bestuurd, was wel door het horologie gegaan, maar verder op het harde goud afgestooten zonder eenig ander letsel te veroorzaken. Graaf *Talon* had daarom volkomen gelijk met te verklaren, dat voorzeker weinig menschen ooit hunne geldswaarde zoo gelukkig hadden geplaatst als hij.

ENGELAND.

De *Times* verdiept zich in gissingen over den aard en het doel der bijeenkomst van Keizer *Napoleon* met Koning *Leopold* van Belgie, door dat blad eene „bijeenkomst van het oude met het jonge Europa" genoemd. Koning *Leopold* geldt bij de *Times* als de type van den staatsman uit de oude school, *Lodewijk Napoleon* daarentegen als de man, die aan zijn *fatum* gelooft en zich door geheimzinnige impulsien tot handelen laat aanzetten.

—Men verneemt, dat de heer *Scott Russell* op zich genomen heeft om de aan de *Great Eastern* door de uitbarsting veroorzaakte schade voor 5000 p. st. binnen drie weken te herstellen.

— De beroemde opera-zangeres *Guarducci*, is dezer dagen te Dublin met den Napolitaanschen hertog *Civelli* in den echt getreden. Men verhaalt, dat de jonge hertogin op den dag zelve van haar huwelijk, met den meesten bijval op het theater de Favorite heeft gezongen! Zij had onlangs met het bestuur van den San Carlo schouwburg een engagement voor 6 maanden gesloten, doch de hertog *Civelli* heeft voor eene groote som geld de vernietiging bekomen van dit contract.

— In Noord-Amerikaansche en vervolgens in andere nieuwsbladen is onlangs gemeld, dat zekere koorddanser *Blondin*, over een touw, hetwelk over de Niagara, nabij de beroemde watervallen, gespannen was, van den eenen oever naar den anderen geloopen was: dat hij daarbij zelfs onderscheidene ontzettende gymnastische kunsten had verrigt, dat hij een dier togten een ander persoon, met name genoemd, op zijne schouders geplaatst was, dat hij laatstelijk, met een ijzeren kookkachel beladen, den overtogt had gedaan en boven het midden der rivier op dien toestel omeletten had gebakken, alles tot groote verbazing van de duizende aanschouwers, welke op de

De Verteller, enz.

De *Courrier de Paris* deelt het volgende mede:

„Zie hier een der ongeloofelijkste, meest verwonderende berigten, een berigt van groot belang voor allen, die zich verwarmen, voor allen, die hunne spijzen koken of laten koken, voor allen die per spoorwagen of stoomboot gaan, kortom voor iedereen; een berigt, waaraan ik zelf geen geloof zou slaan, als ik de daadzaak niet gezien had.

Ik heb hier vuur zien maken met water, geen schijnbaar vuur, maar zulk vuur, dat de locomotieven op de rails doet loopen, dat de ziel is der tegenwoordige industrie en dat eertijds zoo krachtdadig de ketters op den brandstapel der inquisitie verbrandde.

De heer Mendt, de uitvinder, plaatste ons voor een zeer eenvoudig toestel, namelijk: een klein metalen ketel, voorzien van eene veiligheidsklep en van eene pijp of buis, die uitloopt in eene flesch met twee openingen, naast den ketel staande. In de tweede opening van deze flesch bevindt zich eene buis, die van uit deze flesch tot onder den ketel loopt.

Men goot in den ketel ongeveer twee kan gewoon water en in de flesch eene halve kan water, waarin een weinig teer was gedaan. Met behulp van eene spirituslamp bragt de heer Mendt het water in den ketel aan het koken.

Spoedig nam de damp van dit kokend water den eenigen weg, die hem open stond, die namelijk door de gebogen buis, waardoor hij in het teerwater geleid werd.

Daar zagen wij die damp zich ontbinden in zijne twee bestanddeelen; want terwijl de zuurstof van den stoom zich vereenigde met de deelen van den teer, om koolzure te vormen, zagen wij het waterstofgas zich in de flesch ophoopen, en zich verdigten en door hare eigene drukking stroomen uit de opening van de tweede gebogene buis, die onder den ketel uitliep.

Op dat oogenblik brandde de spirituslamp nog; zij stak den stroom waterstofgas aan, die door gezegde buis onder den ketel werd geleid. Maar nu werd de lamp weggenomen en toen zagen wij het vraagstuk opgelost; het kokende water gaf stoom; de stoom verschafte waterstofgas en dit gas voedde de vlam, om het water steeds kokende te houden.

Alles wat men te doen had, om de werking te doen voortgaan, was van tijd tot tijd het water in den ketel aan te vullen.

In de industrie brengt men het water tot stoom, om daardoor de machine te laten werken, en na den stoom gebruikt te hebben, verliest men hem op het oogenblik, dat hij in den meest geschikten toestand is gekomen, om tot gas gebragt te worden.

De heer Mendt echter verzamelt dezen stoom, maakt daarvan waterstofgas, dat bij zijne verbranding op nieuw water doet koken en nieuwen stoom vormt, slechts het eerste vuur kost daarbij iets.

Is de door den heer Mendt aangegeven handelwijze aanwendbaar op stoommachines, dan zal, wanneer ce.. stoom

beide oevers die ongehoorde waagstukken met huivering bijwoonden. Een der bladen van New-York meldt thans, dat die verhalen loutere verzinsels zijn geweest, aangekondigd door iemand die eene weddenschap had aangegaan om binnen twee weken de watervallen der Niagara door een ongemeen groot aantal personen te doen bezoeken en dat niet weinigen daardoor geldelijk voordeel hebben behaald.

DUITSCHLAND.

Keizer *Alexander* is voornemens in de eerste dagen van October de zuidelijke provinciën van Rusland te be zoeken: te Kiew, Lytomin en Kamienic Podolski worden reeds toebereidselen voor zijne ontvangst gemaakt, hetwelk ook te Warschau geschiedt, waar hij in de helft dier maand verwacht wordt, om zich, na het houden van eene revue over 36000 man in de vlakte van Powinski naar Berlijn verder te begeven. Het gerucht dat grootvorst *Michiel*, broeder des keizers, tot onderkoning van Polen benoemd zal worden, wint op nieuw veld.

— Naar men meldt, zijn de Duitschers opgetogen over eene ontdekking van den scheikundige *Liebig*, die een middel tot bereiding van den tabak heeft uitgedacht, waardoor de Duitsche tabak geheel gelijk zou worden aan dien uit de Havana. Het zeggen is reeds, dat de Fransche regering het geheim van den hoogleeraar *Liebig* voor een aanzienlijk bedrag heeft gekocht.

— De gezagvoerder van het Zweedsche schip *Atlantic C. A. Carlsten*, geeft in een dagblad van Gothenburg het volgende verhaal van hetgeen hem, in den nacht van 21 Julij, op de reis van Cardiff naar Toulon, onder de Afrikaansche kust in de Middellandsche zee, wedervaren is „Na eene windstilte van verscheidene dagen, des avonds met onweder zonder regen, gebeurde het in genoemden nacht, even vóór middernacht, nadat het geheele uitspansel eenige uren lang op eene vuurzee van lichtende stralen geleken had dat de bliksem plotseling ophield, terwijl de lucht toenemend drukkend warm werd, en wel in zoo hoogen graad, dat het scheepsvolk duchtte, de zeilen en takelage in brand te zien geraken. De kapitein zond daarom een man naar boven, die echter verklaarde, dat hij daar ter naauwernood blijven en ademhalen kon, ter wijl de bramzeilketting zoo heet was, dat hij dien niet kon aanvatten en het teer uit het touwwerk kookte Allen verkeerden in angst wat hierop volgen zou, maar gelukkig ging het gevaar voorbij, en na verloop van een kwartier, verdreef een verkwikkende luchtstroom de met electriciteit bezwangerde dikke duisternis. Kleine windstroomen hadden vroeger de doodstilte afgebroken, de lucht was aschgraauw en nagenoeg geheel betrokken eenige kleine openingen uitgezonderd Terwijl de hitte het sterkst was, gevoelde men eene hevige drukking over het geheele ligchaam, gepaard met trekkingen in de gezigtsorganen en een ligten zwavelreuk. Eene aan boord zijnde kat sprong wild rond, zoo lang de hitte duurde maar werd na het afnemen daarvan, weder rustig. De lucht helderde binnen een half uur volkomen op, terwijl de wind geheel keerde."

— Uit Altona wordt gemeld, dat men in de nabijheid dier stad eene bende op het spoor is gekomen, welke op groote schaal valsche documenten, naturalisatie brieven enz. vervaardigde. Een groot aantal personen heeft op de vertooning van die valsche documenten het burgerregt in andere plaatsen verkregen.

— Omtrent het onderwijs is in 't statuut voor de aangelegenheden der protestantsche kerk in Hongarije o. a bepaald:

De inspectie der Evangelische school, welke gegrond is op het aan den Vorst des lands toekomende regt van oppertoezigt, zal alleen door mannen van de augsburgsche of helvetische geloofsbelijdenis worden uitgeoefend. Elke school moet zich aan deze inspektie onderwerpen en de door de regering verlangde inlichtingen geven De volksscholen der Evangelischen van de beide gezindten staan ook in het vervolg onder het toezigt en de leiding hunner herderlijke overheden. In geene school mag een leerboek worden gebruikt, hetwelk niet vooraf de goedkeuring verkregen heeft, die voor zoo veel godsdienstige boeken betreft, door de (Evangelische) algemeene konferentie met toestemming van het ministerie voor eeredienst en onderwijs, en met opzigt tot andere boeken, door dat ministerie wordt verleend.

TURKIJE.

Een brief die sir *Culling Eardley* onlangs ontving, be rigt, dat al de inwoners van een district, ten getale van 40,000 personen, aan het gouvernement hun voornemen beteekend hebben om de christelijke godsdienst, welke die van hunne vaderen was, te omhelzen. De bewoners van het distrikt Krom, tusschen Erzerum en Trebizund beleden tijdens de verovering der Grieksche Godsdienst, maar gingen destijds in massa tot het Islamisme over Thans vragen zij openlijk om tot de godsdienst hunner vaderen terug te keeren, en een firman heeft hen daartoe gemagtigd, op de enkele voorwaarde, dat zij voortgaan hun kontingent aan het leger van den sultan te leveren. Van de 7 a 8000 zielen dezer bevolking, die dit distrikt hebben reeds bijna 2000 personen zich Christenen verklaard; de Amerikaansche zending in Turkije, die hiervan partij wil trekken, maakt zich gereed om eenige zendelingen naar die streek te zenden.

ASSEN, 17 Sept.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Vrijdag, 16 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $64^{15}/_{16}$ percent. dito 4 pCt. 99 per cent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $104^{5}/_{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metalliek en 5 pCt. $74^{3}/_{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad op het Voorjaar hooger; op April f 366 — Raapolie flaauwer; op zes weken f 35 — Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge hooger; 126 ponds Pruisische f 189 — Boekweit hooger; 118 ponds Holsteinsche f 170 — Garst ruim prijshoudend.

Men weet, dat het plan bestaat, om in deze stad eene bijzondere school daar te stellen, waarin ook de Bijbel zal worden gelezen; in de vorige week is het arbeidsloon uitbesteed, gevorderd tot het bouwen van het schoollocaal hetwelk tegen half November e. k. moet gereed zijn. Men is reeds in onderhandeling over een onderwijzer.

— De Raad dezer gemeente heeft het beginsel aangenomen, ten aanzien van de heffing van den hoofd. om slag, dat dezelve zal geschieden, naar eigen aangifte, des gevorderd door eede gesterkt, terwijl bij gebreke van aangifte, de aanslag door Burg en Weth. zal geschieden De raad heeft gisteren avond mede eene verordening ter regeling van het schoolonderwijs in deze gemeente vastgesteld, die wij in een volgend no. in deszelfs geheel zullen opnemen; wij deelen daaruit echter thans mede, dat de schooluren zijn bepaald op vijf over dag en twee des avonds; dat de schoolbehoeften door de onderwijzers zullen geleverd worden tegen eene vergoeding van f 0.75 per kind; dat de tractementen der hoofdonderwijzers in de scholen te Assen zullen bedragen f 850, van dien te Kloosterveen f 650 en van den hulponderwijzer te Loon f 240; dat de bezoldiging der 1e hulponderwijzers te Assen zal zijn f 250, en van de tweede hulponderwijzers te Assen alsmede van den 1en hulponderwijzer te Loon f 200; dat de onderwijzers geen onderwijs aan de huizen der ingezetenen mogen geven, en eindelijk, dat er **geheel kosteloos** onderwijs zal worden gegeven.

— Het Departement van Oorlog heeft de Chefs der Korpsen gemagtigd, om aan de miliciëns der ligting van 1855, die vergunning mogten vragen, om een huwelijk aan te gaan te rekenen van den 1 October aanstaande af, de vereischte toestemming daartoe uit te reiken, onder bepaling nogtans, dat de belanghebbenden, casu quo, vooraf hunne schuld op het kleeding en reparatiefonds aanzuiveren terwijl die vergunning insgelijks zal kunnen worden verleend aan zoodanige miliciëns, die buiten staat zijn, aan gemelde voorwaarde te voldoen, mits hun onvermogen om hunne schuld aan te zuiveren, door een bewijs af te geven door de bevoegde autoriteit behoorlijk worde gestaafd.

— Het beheer over de gestichten Veenhuizen en Ommerschans den 15 dezer aan het departement van binnenlandsche zaken overgegaan zijnde, zoo is in verband daarmede door Z. M. den Koning de gepens. kapitein *C. J. van Ellinckhuyzen* benoemd om het militair kommando uit te oefenen over de militaire huisgezinnen in genoemde gestichten

— Men berigt uit Steen: De werkzaamheden aan de Hoogeveensche vaart staan zeer gunstig. Tegen Nov. zal bij gunstig weder het Kanaal tot in de Emmer- en Bargerveenen voltooid zijn. Reeds zijn de noodige maatregelen genomen om in 1860 de turfgraverij op groote schaal aan te vangen.

* Naar men verneemt, is tot onbezoldigd rijksveldwachter benoemd de persoon van *G. Klaasen*, gemeenteveldwachter te Smilde.

* **Delfzijl**, 18 Sept. Gisteren voormiddag waren eenige kinderen te spelen op de straat en liepen ook de groote waterpoort uit, daar er eene harde wind woei sloegen de poortdeuren met geweld digt en het ongeluk wilde dat een van de spelende knapen zich juist tusschen de twee poortdeuren bevond en hevig geklemd werd; der geneeskunst is het niet mogen gelukken den achtjarigen knaap in het leven te behouden, des avonds is hij gestorven; men kan zich de droefheid der ouders voorstellen, welke op zulk eene ongelukkige wijze een hunner lievelingen verliezen

Het was wel te wenschen, dat de bevoegde autoriteit zich er mede bemoeide, en alle poortdeuren van Delfzijl met een hangslot aan de wanden werden vastgemaakt ter voorkoming van dergelijke ongelukken.

* **Appelscha**, 16 Sept. Heden morgen had alhier een treurig voorval plaats. Zekere J. L. heeft zich zelven door middel van ophanging, van het leven beroofd; de oorzaak is, naar men zegt, verstandsverbijstering.

* **Dieverbrug**, 17 Sept. Gisteren viel alhier een kind van zekeren schipper, terwijl de vader om een afvaarts biljet was gegaan, en de moeder in het vooronder haar werk verrigtte, van het vaartuig in de Hoofdvaart; *R. Tissing* dit ziende, begaf zich dadelijk te water, en is het hem, na vele krachtsinspanning, mogen gelukken, het kind levend op het drooge te brengen en aan de ouders terug te geven.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* **Dedemsvaart**, 19 Sept. De Chr. afgescheidenen alhier zijn voornemens, eene bijzondere school op te rigten, die meer dan 200 kinderen kan bevatten, en de afgescheidenen te Lutten zijn van plan eene eigene gemeente daar te stellen. In het bezit eener school is deze gemeente sedert het voorjaar.

CORRESPONDENTIE.

B. uit O., na eerst eenige beschouwingen over de hooge politiek gemaakt te hebben, vraagt ons, op welke manier hij het beste toegang bij Napoleon III krijgt, terwijl hij geene andere talen kan spreken als Friesch, Hollandsch, Drentsch en geen Fransch.

Hoewel O. zegt, „dat wij veel fijn brein in het hoofd hebben", is ons echter deze vraag te moeijelijk, om te beantwoorden. Zoo O. het voor den vrede van Europa oirbaar en nuttig acht, om den Keizer der Franschen zijne denkbeelden over de politiek te doen kennen, zouden wij hem raden, die op schrift te brengen en aan onzen gezant te Parijs te zenden, die zich zeker zal haasten daarvan aan den Keizer mededeeling te doen.

Advertentien.

De BURGEMEESTER van Odoorn brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de **POKZIEKTE onder de SCHAPEN te ODOORN** heerscht. Wordende dit ter algemeene kennis gebragt wegens den invallenden **NAJAARSMARKT** op 22 dezer.

Odoorn, 17 Sept. 1859.

De Burgemeester,
S. HELLINGA TONCKENS.

Verboden,

in de MARKTE van DROUWEN en BRONNIGER te jagen, zonder voorzien te zijn van permissiebiljetten, afgegeven door onderstaande Volmagten.

H. NIJENHUIS en
G. J BRAAMS.

BRANDASSURANTIE.

WOON- en WINKELHUIZEN, BOERDERIJEN, WINDMOLENS, FABRIEKEN en andere **GEBOUWEN**, alsmede **MEUBELEN, KOOPMANSCHAPPEN, VEE, HOOI, KOORN** en andere **ROERENDE GOEDEREN** worden tegen alle schade, veroorzaakt door brand en de gevolgen van dien, **verzekerd** in de zeer solide ***Overijsselsche Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij***, onder directie van den heer Mr. B J. B. VAN SONSBEECK te Zwolle, zoowel in onderlinge verzekering als op vaste premie, naar verkiezing. — Tot bestrijding van de schaden en administratiekosten te zamen, is, sedert de invoering van het gewijzigde reglement in 1830, door de deelnemers eene contributie betaald van gemiddeld jaarlijks per f 1000: 1e afd. f $0-84\frac{1}{2}$; 2e afd., ***boerderijen***, f 1—65, 3e afd., ***windmolens***, f 2—37; 4e afd., ***inboedels***, f $0-77\frac{1}{2}$; alles gewone klasse in elke afdeeling.

AGENTEN in de Provincie Drenthe zijn de heeren: Mr. GRATAMA te Assen; Jhr. H. J. P. VAN DER WIJCK te Oosterhesselen; A. W. WESTRA VAN HOLTHE te Dwingelo; G. W. PETERSEN te Borger; C. H. A. DOMMERS te Coevorden; H. BIELEVELD te Hoogeveen; Mr. P. SLOT te Meppel; L. M. SCHUKKING te Anerveenschkanaal; bij wie reglementen en inlichtingen te bekomen zijn en aangiften kunnen worden gedaan.

---

gevormd is, de afgewerkte stoom zelf weder brandstof geven en dus tot vorming van nieuwen stoom dienen. In dat geval zouden de kosten der stoommachines zeer verminderd zijn.

Een voornaam Israelitisch financier te Parijs wist het geheim van den in den jongsten oorlog zoo plotseling tot stand gekomen wapenstilstand verscheidene dagen vóór dat hij werkelijk gesloten werd, en wilde daarvan de chefs van zijn huis te Berlijn verwittigen. Maar hoe dat nu te doen? De electrieke draad was in dit geval geen veilige geleider. Onze bankier kreeg een gelukkigen inval. Hij schreef een telegram en besloot die met de woorden: „De heer Schalem zal binnen kort aankomen." — Schalem is een Hebreeuwsch woord en beteekent vrede. In het Berlijnsche huis, waar men ook Hebreeuwsch verstond, begreep men dadelijk wie mijnheer Schalem was en nam men derhalve maatregelen, dien personaadje goed te ontvangen.

In den slag bij Koppenhagen den 2 April 1801 seinde de admiraal Parker aan de divisie der vloot, die door Nelson gecommandeerd werd, het bombardement te staken Daaraan wilde Nelson geen geloof slaan, ofschoon ieder het bewuste sein duidelijk herkende. Toen noodigde men hem uit zelf door den verrekijker te zien, waarop hij kapitein Foley bij den arm vatte en zeide: „zooals gij weet heb ik maar één oog en dus heb ik het regt somtijds blind te zijn." Daarop hield hij den verrekijker voor de plaats waar hij eene oog miste en zweer den strijd voort te zetten, daar hij hoegenaamd geen sein zag.

Toen men eens Voltaire zeide, dat een zijner werken op last der hooge regering ten vure gedoemd was, antwoordde hij: „des te beter, het gaat met de boeken als met de kastanjes ze beginnen eerst goed te worden als ze gebraden zijn"

Zeker jong dilettant zong eens op een liefhebberij-concert en werd door zijne kennissen en vrienden geapplaudisseerd.

Den volgenden dag bezocht hij Glück en, in de hoop door dezen componist geprezen te worden, zeide hij: „ik begrijp niet hoe het publiek zoo ingenomen was met mijne geringe verdiensten."

„Ja mijnheer!" gaf Glück hem ten antwoord, „om je de waarheid te zeggen: „ik begrijp het nog veel minder!"

„Wees altijd eerlijk en regtschapen mijn zoon! o, dat is zulk eene heerlijke zaak! zie daarom betaal ik al mijne wissels zoo prompt! Van daar komt mijn crediet! A-propos! hebt gij water in den tabak gedaan? witte boonen onder de gebrande koffij? Ja lieve vader! Geraspt palmhout onder de peper? Hamelsvet onder de cacaoboter? ja lieve vader! Nu dat is braaf. Ga en doe nu uw avondgebed en leg u te slapen. Ik ben over u voldaan.

Wie vrolijk is, is rijk!

„Een vrolijk hart,” zegt de wijze Koning SALOMO [Spreuken XV: 15], „is een gedurige maaltijd.” Alle schrijvers over de gezondheidsleer zijn eenstemmig in de verklaring, dat het lagchen de gezondste ligchaamsbeweging is, de spijsvertering bevordert en het leven verlengt.

Wie vrolijkheid zoekt, wie lagchen wil, abonnere zich, voor slechts ***vier Gulden*** in het geheele jaar, op

MOMUS, Tijdschrift voor Lagchers,

door ***GROL & COMP.***

Om over den Inhoud van dit Geestigste, Boeijendste en Joligste aller Tijdschriften eenigzins te laten oordeelen, deelen wij een klein gedeelte mede van hetgeen de reeds verschenen Afleveringen bevatten:

Fragment uit het dagboek van eene vlooi. — Aan mijn kanarievogel. — Trouwen op 't goedkoopst. — Kippig — Carolina! ach, waarom dan niet? — Een heel pleizierig nachtelijk avontuur. — Een huisselijk drama. — In gedachten. — Herinneringen uit ons dorp. — Een sprookje, dat Moeder de Gans vergeten heeft te vertellen. — Twee klopgeesten en een medium (*met eene houtsnee*). — Zoo zijn er. — De twee wenschen — De boeman voor groote kinderen. — Tante Saar. — Doolheid. — Een moderne vrijer. — Wat wind is — Eene logée. — Briefstijl voor minnende harten. (*Liefdesverklaring van een Deurwaardersklerk, in den vorm eener dagvaarding.*) — Studiën in het koffijhuis. — De Jan Hen. — Pandverbeuren. — Speculatie. — Raad voor kaalhoofdigen. — Een dag naar buiten. — De vrouw, die de broek aan heeft. — Huismiddeltjes. — De vrouw die men bemint, en de vrouw die men niet bemint. — Kruiwagens. — De sigarenkoker. — Niemand — Herinneringen uit de school. — Een heldendicht. — De liefde van eene oude vrijster. — Een dichter. — Mengelmoes, enz., enz., enz.

Humoristische en satyrieke novellen en schetsen, typen uit het leven, jolige verzen, piquante zetten, kwinkslagen, uijen, anecdotes en geestige gedachten wisselen elkander af en men vindt hier de meest mogelijke verscheidenheid. Vier-en-twintig afleveringen vormen eenen jaargang, welke een schat van humor, ironie en satyrie bevat, geschikt om den grootsten kwezel of kniesoor vrolijk te stemmen, alle landerigheid en kwade luim te verjagen en zieken zich gezond te doen lagchen. — Na een bestaan van een half jaar telt dit exceptioneele Tijdschrift reeds meer dan ***DUIZEND*** inteekenaars, hetgeen in ons land eene zeldzaamheid is.

Men teekent in bij den Uitgever W. F. C. BEERSTECHER, te Amsterdam, en verder alom.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 12—17 Sept. Ondert. Jan Heuvelman en Janke Sijbrands Prakken; Hendrik Jan Bruggenwirth en Hermanna Koster. — Geh. geene. — Bev. Sophia van der Weide geb. Schonewille van d.; Margaretha Veld geb. Fransen van d.; Jansje Biemholt geb. Linde van z.; Aaltje Slomp van d.; Hendrikje Alberts Soer geb. Wanningen van z.; Grietje Jonker geb. Hup van z.; Aaltje Kok geb. Vigelant van d. — Overl. Hendrikje Boer 3 j.; Johannes Goverts 1½ j.; Berend Smit 3 w; Harm Profijt 21 j.; Jacoba Derks Loman, echtgenoot van J. M. Vlietstra 47 j en 10 m.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Sept. TARWE vast: 133 ℔ jarige witbonte Poolsche f 325; 132 ℔ dito f 305; 131, 132 ℔ mindere dito f 287, 290 bij partij; 129 ℔ dito 297; 126 ℔ geringe roodb. dito f 235. — ROGGE. Gedroogde iets lager afgegeven, ongedroogde prijshoudend; 126 ℔ Pruissische f 185; 119 ℔ Odessa f 153; 118 ℔ dito f 150; 116, 117, 120 ℔ Petersburger f 153, 155, 161 bij partij; 117 ℔ dito f 158; 115 ℔ jarige Archangel f 151 bij partij.. — GARST prijshoudend; 104 ℔ Friesche Winter f 152. — KOOLZAAD op het najaar onveranderd, doch zonder handel, op het voorjaar £ ½ lager; Pommer £ 55½ op 9 v. Olie in April £ 60½. — LIJNZAAD in een doen; 118 ℔ Friesch f 315. — RAAPOLIE dadelijk en op levering prijshoudend; op 6 weken f 35¼; Vliegend f 34; 1o. October f 33¾, 34, 33⅞; Nov. f 34¼, ⅛; Dec. f 34½, ⅜; Mei f 35½, ¾, ½. — LIJNOLIE dadelijk en op levering onveranderd; op 6 weken f 34½; Vliegend, 1o. Oct. en Nov. f 33, Dec. f 32½; Voorjaar f 32¼. — HENNEPOLIE op zes weken f 37½; Vliegend f 36¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8½ a f 10½.

SCHIEDAM, 16 Sept. MOUTWIJN f 14½ per vat contant voor benoodigden besteed. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 18 a f 18½ per vat contant bij partij.

239e Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarenboven. — 5e klasse.

12de Lijst. Nos. 2502, 3957, 6667, 6913, 8494 en 14146 ieder f 1000. Nos. 1816 en 2286 ieder f 400. Nos. 1424, 1949, 2775, 11928, 12884, 13015 en 13038 ieder f 200. Nos. 2759, 5320, 6550, 11896, 12405, 12574, 13387, 13926, 14843, 15197, 16005, 16602 en 17897 ieder f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	16 Sept.	17 Sept.
Nederl. W.S.	2½	64 13/16	64 13/16
—	3	78¼	78 3/16
—	4	98 13/16	98⅞
Amort. Synd.	3½		
Handelm.	4½	127½	128
O. I. Leening	4	98⅛	
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4½		
N. B.	½		
Maats. Welc.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	104½	104¼
Cert. 1831/33	5		
Dito 1840	4	84⅜	
— Stieglitz	4	83¾	
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	93⅞	93⅝
— 1855 6e S.	5	100 15/16	101 3/16
— van Aa.	6	65	

	pCt.	16 Sept.	17 Sept.
Polen,			
Aand. [illegible]	[illegible]		156
Obl.	4	79 3/16	79¼
Spanje, Obl.	1½	34⅛	34 5/16
Obligatien	3	45½	45⅝
Binnenl.	3	43 11/16	44 1/16
Amortisatie			
Bewijz. Coup.			4 11/16
Oostenrijk,			
Oblig. Goud	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	55¼	55⅝
— RenteA.	5	73⅞	73¼
— Nation.	5	59½	59⅝
—— ——	2½	29⅜	29⅜
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½	51¾	51¾
Portug., Obl.	3	44¾	45
Brazilien	5	99⅝	99⅝
Weener aandeelen	4		

16 Sept. De markt was heden zoo voor Nationale als buitenlandsche fondsen nagenoeg onveranderd; de handel weinig beteekenend.

17 Sept. Nationale fondsen waren heden onveranderd; van buitenlandsche sluiten Oostenrijksche, na eene neiging tot achteruitgang, nagenoeg als gisteren; Spaansche waren tot hoogere prijzen zeer gevraagd, overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

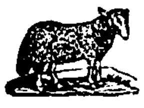

De BURGEMEESTER der Gemeente Vledder maakt bekend: dat op de **JAARMARKT te *VLEDDER*,** den 3den October a.s.

geene Schapen

zullen worden toegelaten.

Vledder den 20 Sept. 1859

De Burgemeester voornoemd,
S. VAN ROIJEN

TWEE

Zathen en Landen enz.

TE NIJEBERKOOP EN MAKKINGA.

De Notaris G. ATTEMA te Oldeberkoop zal, op Vrijdag den 30 September 1859, des namiddags om 4 uur, ten huize van den Logementhouder D. H. JAGER, aldaar, bij voorloopige toewijzing presenteren te verkoopen:

1. Eene beste **ZATHE en onderhoorende BOUW WEI- en HOOILANDEN, BOSCHGROND en HEIDEVELD, met HUIZINGE en SCHUUR,** gelegen in éénen Kavel tusschen de rivieren de Linde en Tjonger, bij het Klokhuis te Nijeberkoop, bij KARST J HOGENBERG in gebruik, zamen groot ruim 130 bunders, waaronder veel VELD voor ontginning en Veenboekweiten zeer geschikt, in 46 perceelen.
2. Eene uitmuntende **ZATHE en onderhoorende BOUW-, WEI- en beste HOOILANDEN, van Klijn** voorzien; benevens **BOSCHGROND** en eenig **HEIDEVELD** met **hechte HUIZINGE en SCHUUR** gelegen in éénen kavel in de Middenburen te Makkinga, bij DIRK J. GORTER in gebruik zamen groot ruim 36 bunders. Verdeeld in 24 perceelen
3. **3—98—70 HOOILAND,** gelegen in twee afzonderlijke stukken op de Tjonger onder Makkinga mede bij DIRK J. GORTER in gebruik, in 2 perceelen.
4. **10—55—90 HOOILAND,** van uitmuntende klijn voorzien, gelegen in twee uitgangen in de harken onder Makkinga, in 4 perceelen: — en
5. **1—40—80 HOOILAND,** gelegen op de Tjonger onder Hoornsterzwaag, — in huur bij KARST J HOGENBERG.

Alles op gebruikelijke tijden in 1860 te aanvaarden, en bij verkoopboekjes omschreven, die bij genoemden Notaris zijn te bekomen.

Schoonoord en elders.

Ten verzoeke van de h.h. W. LANGEVELD te Schoonoord, gem. Sleen, en cs., zal de Notaris Mr. J. T. KIJMMELL te Westerbork, op Dingsdag den 27 dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van T. KEMPER te Schoonoord, publiek veilen:

I. Het ***HINGSTEVEEN*** onder Sleen, groot p. m. 2½ bunder.

II. Een plaatsje deels geculltiveerd ***LAND***, deels uitmuntend best ***TURFVEEN***, geschikt voor lange en korte turf, die dadelijk *afgeveend* en *afgevaren* kan worden, gelegen op Schoonoord voornoemd, op het vooreinde aan den Sleenerweg en op het achtereinde aan de dwarswijke van de Maatschappij.

Op dit perceel groot p. m. 14 bunders, staan: een goed betimmerde ***BEHUIZING*** en 4 flinke ***KEETEN***, die mede verkocht worden.

III. 2½ bunder dito ***TURFVEEN***, om af te veenen, bezijden het genoemde plaatsje gelegen aan het Oranjekanaal.

IV. ½ bunder ***TURFVEEN*** en ***ONDERGROND*** daarnaast, aan het Maatschappijveen grenzende

V. 1.27.30 ***TURFVEEN***, om af te veenen, en 3.80.32 ***TURFVEEN en ONDERGROND***, in het Maatschappijveen onder Odoorn, aan elkander gelegen, alles besneden en geschikt, om dadelijk te worden afgeveend.

VI. Eene ***VEENPLAATS*** in het Odoorner Veen, groot 10.56.00, zijnde plaats no 11 in blok C

Alle opgemelde Veenen en Gronden zijn gelegen en middelijk aan het Oranjekanaal.

De termijnen van betaling worden *bijzonder gemakkelijk* gesteld

De aanvaarding is dadelijk en Nov. 1859

Westerbork den 15 Sept. 1859

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

VEEN, onder Halen.

Ten verzoeke van de Wed. en Erven R M. OLDEJANS te Halen, zal de Notaris Mr. J. T. KIJMMEL te Westerbork, op **Maandag den 3den October** des v.m. ten 10 ure, ten huize van J BENING te Beilen, publiek verkoopen:

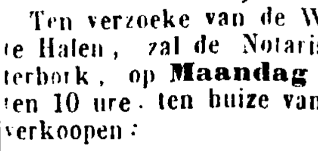

1/70 AANDEEL of nagenoeg ***3½ bunders*** in het ***MANDEVEEN*** van ***Hoog- en Laaghalen.***

Westerbork, 18 September 1859

Een lijdend werkwoord.

Een meester trachtte zijn leerling den aard en de toepassing van een lijdend werkwoord te verklaren, en zeide: een lijdend werkwoord drukt het ondergaan eener handeling uit, bijv Jan wordt geslagen. Wat deed Jan nu? Dat weet ik niet heel seknur meester, hij zal denkelijk gehuild hebben! antwoordde de gevraagde met het ernstigste gezigt van de wereld.

—

Om het werk in de huishoudingen, waar het altijd druk is, te verminderen, kan men bij Kiliaan te Neuwied voor twéé gulden eene machine koopen tot het schillen van aardappelen en appelen. wil men wat heel fijns en een étui voor naaigereedschap er bij hebben, dan kan men voor vier gulden bij dien man te regt.

—

Weinig lezers uit den beschaafden stand zullen onbekend zijn met *Walter Scott's* verhaal: *Het hart van Mid Lothian, of de gevangenis te Edinburgh*, en zich Madge Wildfire herinneren. De persoon die aan *Walter Scott* het oorspronkelijk karakter verschafte, is onlangs overleden. Zondag voor acht dagen vernam men te Galashiels en te Melrose, dat eene oude vrouw, bekend onder de namen van „Zwarte Bet” „Bet Gramsley” enz., zieltogend aan den weg nabij Edward bridge lag. Zij stierf spoedig na de aangebragte hulp en werd op het vreemdelingen-kerkhof te Ladhope begraven. Vijftig jaar geleden was *Elizabeth Graham* eene buitengewone schoonheid, de roos en de roem der landstreek, en leefde onschuldig en tevreden. tot dat zij, op zekeren avond door de sombere en eenzame plek van Bogle Burn huiswaarts keerende, overvallen en mishandeld werd. Sedert dat oogenblik zwierf zij als eene woedende waanzinnige in afgelegen streken rond, en verschool zich in een hol van de oude steengroeve te Melrose. Daar bleef zij dag en nacht, in het winter- en zomerweder, tot dat zij haar doodgeboren kind naar het kerkhof volgde en zich op de steenen te slapen legde, om het graf te bewaken. In dezen staat van droefgeestige en radelooze verbijstering eindigde *Elizabeth* nu ruim 8 dagen geleden haar leven, stervende aan den rand van den weg van Melrose. *Walter Scott*, die in de nabijheid dezer streek woonde, was ten volle met de omstandigheden bekend, en schetste daarnaar zijn karakter van Madge Wildfire.

—

Europa werd onlangs vergeleken bij een horologie. Frankrijk stelde de onrust voor; Pruissen den trommel; Oostenrijk het raderwerk; Rusland de ketting; Engeland de gouden kast; Italie de wijzerplaat; Duitschland de veer. Met dit uurwerk is *Napoleon III* niet regt te vreden. De onrust bevalt hem niet, het raderwerk hindert hem, de wijzerplaat is hem niet helder genoeg en de veer vertrouwt hij niet. Wij vrezen voor eigen liefhebberij en uitspanning dat horologie een reparatie doen ondergaan, en heeft tot dat einde met de wijzerplaat een aanvang gemaakt.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*